

NGHIÊN CỨU QUỐC GIA VỀ BẠO LỰC GIA ĐÌNH ĐỐI VỚI PHỤ NỮ TẠI VIỆT NAM

TỜ THÔNG TIN SỐ 1

BẠO LỰC ĐỐI VỚI PHỤ NỮ DO NGƯỜI CHỒNG GÂY RA, TÁC ĐỘNG CỦA NÓ ĐỐI VỚI SỨC KHỎE CỦA PHỤ NỮ VÀ NHỮNG BIỆN PHÁP ĐỐI PHÓ CỦA PHỤ NỮ

1. Giới thiệu và phương pháp

Nghiên cứu quốc gia về bạo lực gia đình đối với phụ nữ tại Việt Nam có mục tiêu là nhằm thu thập thông tin chi tiết trên phạm vi toàn quốc về tỷ lệ bị bạo lực, tần suất, loại hình bạo lực đối với phụ nữ và những yếu tố nguy cơ và hậu quả. Một mục tiêu nữa là nhằm đánh giá các chiến lược đối phó, nhận thức về bạo lực gia đình đối với phụ nữ và kiến thức của phụ nữ về quyền pháp lý của họ.

Tổng cục Thống kê là đơn vị quản lý và thực hiện nghiên cứu với sự hỗ trợ kỹ thuật và điều phối chung của Tổ chức Y tế thế giới (WHO) - đơn vị đã tuyển dụng một số chuyên gia trong nước từ Trung tâm Sáng kiến Dân số và Sức khỏe (CCIHP) và Bộ Y tế (MoH) và một chuyên gia quốc tế. Nghiên cứu này là một hoạt động của “Chương trình chung giữa Chính phủ và Liên hiệp quốc về Bình đẳng giới” (MDGF-1694).

Nghiên cứu bao gồm phần định lượng (khảo sát dựa trên quần thể mẫu) và phần định tính (phỏng vấn sâu và thảo luận nhóm trọng tâm). Trong phần định lượng, 4838 phụ nữ trên cả nước được phỏng vấn trong khoảng thời gian từ tháng 12 năm 2009 và tháng 1 năm 2010, sử dụng hình thức phỏng vấn trực diện có cấu trúc, được tiến hành trong môi trường đảm bảo đầy đủ tính riêng tư và có sử dụng phương pháp của Nghiên cứu đa quốc gia của WHO về Sức khỏe phụ nữ và Bạo lực gia đình đối với phụ nữ được phát triển để ứng dụng trong bối cảnh đa văn hóa. Nghiên cứu đã tuân thủ những cân nhắc về an toàn và đạo đức của WHO đối với những nghiên cứu về bạo lực đối với phụ nữ.

Tất cả những phụ nữ đã từng có chồng được hỏi liệu đã có bao giờ họ phải hứng chịu những hành vi cụ thể về bạo lực thể xác, tình dục và tinh thần hay kinh tế. Nếu một người phụ nữ xác nhận đã từng trải qua bất cứ hành vi nào, thì tiếp theo là những câu hỏi chi tiết về tần suất mà hành vi đó diễn ra. Nghiên cứu xem xét hai mốc thời gian đề: trong vòng 12 tháng trước khi phỏng vấn (“bạo lực hiện thời”) và bất cứ thời điểm nào trong đời (“bạo lực trong đời”).

Tờ thông tin này trình bày những phát hiện chính về bạo lực đối với phụ nữ từ phần nghiên cứu định lượng.

2. Những phát hiện chính

2.1 Tỷ lệ bạo lực do chồng gây ra

Bạo lực thể xác do chồng gây ra

Tổng thể, có 32% phụ nữ đã từng kết hôn cho biết họ đã phải hứng chịu bạo lực thể xác trong đời và 6% đã từng trải qua bạo lực thể xác trong vòng 12 tháng trở lại đây.

Bạo lực tình dục do chồng gây ra

Phụ nữ gặp khó khăn hơn khi tiết lộ những trải nghiệm bạo lực tình dục so với với những trải nghiệm bạo lực thể xác. Tuy nhiên, trong các buổi phỏng vấn có 10% phụ nữ đã từng kết hôn cho biết rằng họ đã từng trải nghiệm bạo lực tình dục trong đời và 4% trong vòng 12 tháng trở lại đây

Bạo lực tinh thần và kinh tế do chồng gây ra

Bạo lực tinh thần và kinh tế mặc dù không kém phần quan trọng so với bạo lực tình dục và thể xác nhưng lại khó xác định trong phạm vi một cuộc khảo sát. Kết quả chỉ ra rằng tỷ lệ bị bạo lực tinh thần rất cao: 54% phụ nữ cho biết đã phải hứng chịu bạo lực tinh thần trong đời và 25% cho biết đã bị bạo lực tinh thần trong thời gian gần đây.

Tỷ lệ bị bạo lực về kinh tế trong đời đôi với phụ nữ đã kết hôn là 9%.

Tổng hợp bạo lực thể xác, tình dục và tinh thần do chồng gây ra

Tỷ lệ bị bạo lực ‘thể xác và/hoặc tình dục’ là một chỉ số quan trọng về bạo lực do chồng gây ra và cũng có thể sử dụng cho mục đích so sánh quốc tế. Tỷ lệ bị bạo lực hiện thời và trong đời trên cả nước lần lượt là 34% và 9%. Trong khi có sự dao động giữa các khu vực, sự dao động được ghi nhận rõ nét giữa các nhóm dân tộc thiểu số khác nhau với tỷ lệ bị bạo lực trong đời dao động từ 8% đến 38%.

Tổng hợp kết quả của ba loại bạo lực chính do chồng gây ra trong phần phát hiện cho thấy rằng hơn một nửa (58%) số phụ nữ cho biết đã từng phải hứng chịu ít nhất một trong số ba loại bạo lực kể trên: thể xác, tình dục và tinh thần. Tỷ lệ bị một trong ba loại bạo lực kể trên trong vòng 12 tháng trở lại đây là 27%.

So sánh giữa bạo lực do chồng và bạo lực không phải do chồng gây ra

Phụ nữ tại Việt Nam có nguy cơ bị bạo lực do chồng gây ra cao gấp ba lần so với cùng nguy cơ nhưng do đối tượng khác gây ra kể từ khi họ 15 tuổi.

2.2 Hậu quả về mặt sức khỏe của bạo lực đối với phụ nữ

Thương tích do bạo lực

Trong cuộc khảo sát 26% phụ nữ đã từng bị lạm dụng tình dục hoặc thể xác do chồng gây ra cho biết đã bị thương tích như là một hậu quả trực tiếp của hành vi bạo lực. Trong số này, 60% cho biết rằng họ bị thương tích nhiều hơn một lần và 17% bị thương tích nhiều lần.

Bạo lực thể xác do chồng gây ra trong khi mang thai

Tổng số có 5% phụ nữ đã từng mang thai bị bạo lực thể xác ít nhất trong một lần mang thai. Có tới 22% trong số này bị đâm hoặc đá vào bụng và hơn 99% cho biết người gây ra bạo lực chính là cha của đứa trẻ chưa chào đời.

Tác động của bạo lực do chồng gây ra đối với sức khỏe phụ nữ

Khoảng 15% phụ nữ từng bị bạo lực tình dục hoặc thể xác do chồng gây ra cho biết tình trạng sức khỏe của họ là “kém” hoặc “rất kém” so với con số 9% ở phụ nữ chưa bao giờ bị bạo lực thể xác hoặc tình dục. Phụ nữ bị bạo lực do chồng gây ra có xu hướng mắc phải những vấn đề về đi lại hoặc thực hiện những hoạt động thường ngày, bị đau và mất trí nhớ, sảy thai và ọai thai. Ở những phụ nữ bị bạo lực nghiêm trọng, nguy cơ bị căng thẳng tinh thần và có những ý nghĩ tiêu cực như tự sát cao gấp ba lần so với những phụ nữ không bị bạo lực do chồng gây ra.

2.3 Chiến lược đối phó của phụ nữ và phản ứng đối với bạo lực do chồng gây ra

Bạo lực đối với phụ nữ là một vấn đề chưa được công khai nhiều. Một nửa số phụ nữ đã từng bị bạo lực do chồng gây ra chưa từng bao giờ nói bất cứ ai việc phải hứng chịu bạo lực cho tới khi được phỏng vấn. Nếu như họ có nói điều này với ai đó thì thường đó là một thành viên trong gia đình. Hầu hết phụ nữ bị bạo lực (87%) chưa từng bao giờ nghĩ tới việc trình báo chính quyền để được trợ giúp một cách chính thức. Nếu như họ có tìm kiếm sự trợ giúp thì thường là trong những trường hợp bạo lực đặc biệt nghiêm trọng và họ thường trông cậy vào lãnh đạo cộng đồng. Thường thì họ cảm thấy không được hỗ trợ bởi lẽ chính những quan chức cộng đồng vẫn cho rằng bạo lực gia đình là một vấn đề thuộc phạm vi gia đình.

Khoảng 1/5 số phụ nữ bị bạo lực bỏ nhà đi ít nhất là một đêm. Trên thực tế gần như không có sự lựa chọn nào cho phụ nữ “đi đâu về đâu” và thường thì họ lại quay trở về nhà vì gia đình. Nhiều phụ nữ cho rằng bạo lực trong quan hệ vợ chồng là điều “bình thường” và rằng phụ nữ cần phải chịu đựng những gì đang diễn ra vì hạnh phúc gia đình.